

ТЕХНИЧЕСКО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ДО: МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

от: “Екотех Консулт“ ООД
(наименование на участника)

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

С настоящото, Ви представяме нашето техническо предложение за участие в обществена поръчка с предмет: **„Проучване на видовете и количествата опасни отпадъци от производствена дейност, за които в страната не са изградени съоръжения за третиране и оценка на необходимостта от изграждане на такива съоръжения“.** като правим следните обвързващи предложения за изпълнението ѝ:

I. Потвърждаваме Общ срок за изпълнение на договора от 215 календарни дни считано от датата на подписване на договора и е разпределен, както следва:

I.1. Потвърждаваме, че срокът за изпълнение на Дейност 1 и Дейност 2 е до 35 календарни дни считано от влизане в сила на договора.

I.2. Потвърждаваме, че срокът за изпълнение на Дейност 3 е до 150 календарни дни считано от датата на Констативния протокол за приемане на изпълнението на Дейност 1.

I.3. Потвърждаваме, че срокът за изпълнение на Дейност 4 е до 30 календарни дни считано от датата на Констативния протокол за приемане на изпълнението по Дейност 3.

Забележка: В общия срок за изпълнение на обществената поръчката, не се включват сроковете за приемане на отделните дейности, както и сроковете за отстраняване на корекции/забележки в случай, че има такива.

II. Декларираме, че сме съгласни със срока на валидност на офертата – до 31.12.2017 г.

III. Декларираме, че сме съгласни със съдържанието на приложения проект на договора и приемаме клаузите в него.

IV. Декларираме, че при изготвяне на офертата са спазени задълженията, свързани с данъци и осигуровки, опазване на околната среда, закрила на заетостта и условията на труд.

V. Задължаваме се да осигурим за целия срок на договора персонал за изпълнението на предвидените в договора дейности.

VI. За обезпечаване изпълнението на задълженията си по договора за възлагане на обществената поръчка, преди подписването на договора ще предоставим на Възложителя гаранция за изпълнение в размер на **5%** от стойността на поръчката без ДДС.

VII. Предлагаме да изпълним поръчката в пълно съответствие с Техническата спецификация, изискванията на възложителя и действащата нормативна уредба. Декларираме, че сме съгласни с поставените от Вас условия и ги приемаме без възражения.

Известна ми е отговорността по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата	30.10.2017 г.
Име и фамилия	Екатерина Годорова
Подпис на лицето (и печат) (законен представител на участника или от надлежно упълномощено лице)	чл. 2 ЗЗЛД

**ОПИСАНИЕ НА ОТДЕЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ И ПОДХОДИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА С ПРЕДМЕТ:**

**„ПРОУЧВАНЕ НА ВИДОВЕТЕ И КОЛИЧЕСТВАТА ОПАСНИ ОТПАДЪЦИ ОТ
ПРОИЗВОДСТВЕНА ДЕЙНОСТ, ЗА КОИТО В СТРАНАТА НЕ СА ИЗГРАДЕНИ
СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ТРЕТИРАНЕ И ОЦЕНКА НА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ
ИЗГРАЖДАНЕ НА ТАКИВА СЪОРЪЖЕНИЯ“**

Съдържание

1. Въведение.....	3
2. Дейност 1: Обработка на данни и изготвяне на анализ относно опасните и производствени отпадъци и съществуващите в страната съоръжения за тяхното третиране.....	6
2.1. Описание на Дейност 1 и подход за изпълнение на Дейност 1	6
2.2. Надграждане на Доклада по Дейност 1 с допълнително обособени части над посочените изисквания в Техническата документация	10
2.3. Очаквани резултати	14
3. Дейност 2: Разработване на проект на критерий за край на отпадъка по чл. 5 от ЗУО за летлива пепел и дънна пепел от въглищни ТЕЦ с цел употребата им в производството на строителни материали	15
3.1. Описание на Дейност 2 и подход за изпълнение на Дейност 2	15
3.2. Надграждане на Доклада по Дейност 2 с допълнително обособени части над посочените изисквания в Техническата документация	20
3.3. Очаквани резултати	21
4. Дейност 3: Изготвяне на анализи на ключови понятия и тенденции, свързани с управлението на опасните и производствени отпадъци в България.....	22
4.1. Описание на Дейност 3 и подход за изпълнение на Дейност 3	23
4.2. Надграждане на Доклада по Дейност 3 с допълнително обособени части над посочените изисквания в Техническата документация	30
4.3. Очаквани резултати	30
5. Дейност 4: Изготвяне на окончателен доклад за изпълнение на Договора	31
5.1. Описание на Дейност 4 и подход за изпълнение на Дейност 4	31
5.2. Надграждане на Доклада по Дейност 4 с допълнително обособени части над посочените изисквания в Техническата документация	31
5.3. Очаквани резултати	32

1. Въведение

Предмет на настоящата обществена поръчка е: „Проучване на видовете и количествата опасни отпадъци от производствена дейност, за които в страната не са изградени съоръжения за третиране и оценка на необходимостта от изграждане на такива съоръжения“.

Мястото на изпълнение на поръчката е територията на Република България.

Дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ към Министерство на околната среда и водите провежда цялостната политика по управление на опасни отпадъци в страната, като следи за своевременното изпълнение на заложените в Националния план за управление на отпадъците мерки, свързани с подобряване на управлението на опасните производствени отпадъци и превръщането им в ресурс в условията на преход към кръгова икономика.

С широко разпространената урбанизация и технологичното развитие в последните години, с нарастващ натиск върху земята и с нарастваща загриженост за опазването на околната среда и човешкото здраве, изграждането на съоръжения за различни видове опасни и производствени отпадъци се осъществява все по-трудно и се очертава като огромно предизвикателство. През последното десетилетие един от ключовите въпроси е свързан с избора и справедливостта за разполагане на инфраструктурата за третиране на опасни отпадъци и географското им разпределение. Опасните и производствените отпадъци се образуват от изключително широк спектър източници като индустриални производства, електроцентрали, малки и средни предприятия, лечебни и здравни заведения и др.

Поради обществената нагласа по отношение на риска, свързан със съоръженията за третиране на различните видове опасни и производствени отпадъци, възникващите въпроси се решават фрагментарно. За осигуряването на самодостатъчност на страната ни по отношение на дейностите по третиране на отпадъците, за осигуряването на мрежа от съоръжения и допълнителна техническа инфраструктура за цялостното им управление, както и за преодоляване на негативното отношение на обществеността, следва да се разработи съгласувана национална политика за управление на опасните и производствените отпадъци в България.

По своята същност управлението на опасните и производствените отпадъци изисква системен подход. Управлението на опасните отпадъци в България обхваща както управлението на опасните отпадъци от домакинствата, така и управление на

опасните отпадъци от производствена дейност.

По отношение на опасните отпадъци от производствената дейност до момента не са провеждани проучвания, които да дават информация относно основните потоци от опасни отпадъци, които се образуват на територията на България, методите за тяхното третиране и съществуващия капацитет за третиране на територията на страната.

С цел да се даде отговор на въпроса, до каква степен, в контекста на общите принципи на опазване на околната среда и стремеж към постигането на устойчиво развитие и кръгова икономика, по отношение управлението на опасните отпадъци от производството се прилага петстепенната йерархия (предотвратяване, подготовка за повторна употреба, рециклиране; друго оползотворяване; обезвреждане) и дали са налице възможности, икономически и технически, за оптимизиране на управлението, в Националния план за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г., по-конкретно в „Плана за действие към програмата за подобряване на йерархията на управление на другите потоци отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци“ е предвидено изпълнение на следните проекти:

- „Проучване на видовете и количествата опасни отпадъци от домакинствата и производствена дейност, за които в страната не са изградени съоръжения за третиране, както и на необходимостта от изграждане на такива съоръжения“ и
- „Провеждане на консултации за обсъждане на възможните подходи и времеви график за постепенно решаване на въпросите с образуваните и депонирани от ТЕЦ и металургията отпадъци и сключване на доброволни споразумения с браншовите организации“.

Мерките могат да бъдат осъществени посредством задълбочено проучване и анализ на настоящата ситуацията по отношение управлението на опасните и производствените отпадъци като се вземат предвид актуални данни за количествата и вида на образуваните опасни и производствени отпадъци и като се анализира информацията за капацитета и вида на съществуващата инфраструктура за третиране. Следва да се изготвят и редица спомагателни насоки и ръководства, които да разгледат специфични въпроси, свързани с управлението на производствените и опасните отпадъци.

В заключение, следва да се представят цялостни изводи и препоръки по отношение на провежданите политики в областта на управление на производствени и

опасни отпадъци, така че да бъде постигнат оптимален баланс между усилията за опазването на околната среда и човешкото здраве и напредъка към устойчиво използване на отпадъците като ресурс.

Резултатите ще включват и анализ на необходимостта от изграждане на съоръжения за третиране на специфични потоци отпадъци, за които в страната не съществуват мощности, както и изграждане на съоръжения, осигуряващи третиране на отпадъците, с оглед достигане на по-висока степен в йерархията при управление на отпадъците.

2. Дейност 1: Обработка на данни и изготвяне на анализ относно опасните и производствени отпадъци и съществуващите в страната съоръжения за тяхното третиране

2.1. Описание на Дейност 1 и подход за изпълнение на Дейност 1

Изпълнението на **Дейност 1** се основава на обработка на данни и изготвяне на анализ относно опасните и производствени отпадъци и съществуващите в страната съоръжения за тяхното третиране.

Предмет на обработка и анализ са:

- Данни за количества и видове образувани през 2014 г. и 2015 г. опасни отпадъци от производствената дейност.
- Данни за количества образувани и депонирани отпадъци (опасни и неопасни) от ТЕЦ и металургичната промишленост през 2014 г. и 2015 г.
- Количествата опасни отпадъци от производствена дейност, които са обект на внос и износ от страната през 2014 и 2015 г.
- Информация и данни за дейностите по третиране, прилагани спрямо отпадъците от гореизброените булети.
- Данните за опасни производствени отпадъци, публикувани от Националния статистически институт за 2014 г. и 2015 г.
- Информация относно съществуващата в страната инфраструктура за временно и окончателно третиране на опасни отпадъци от производствена дейност, образувани в страната или обект на внос по реда на Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г., относно превози на отпадъци.

Съгласно Техническата документация, за изпълнение на **Дейност 1** (Действия 1 – 6) Възложителят ще представи на Изпълнителя:

- Данни от годишните отчети, представяни от операторите, съгласно Наредба № 1 от 04.06.2014 г. на Министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 51 от 20.06.2014 г., в сила от 3.06.2014 г.), за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри;
- Информация за внос и износ на опасни отпадъци съгласно Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г., относно превози на отпадъци.

Изпълнителят се задължава да използва горната информация единствено за целите на настоящата поръчка и при гарантиране на пълна конфиденциалност.

В рамките на изпълнение на **Дейност 1**, Изпълнителят ще предприеме следните действия и подходи:

2.1.1. Действие 1

Предмет на **Действие 1, Дейност 1**, са предоставените от Възложителя данни за количества и видове образувани през 2014 г. и 2015 г. опасни отпадъци от производствената дейност.

Целта е да бъде изготвен анализ на количества и видове образувани през 2014 г. и 2015 г. опасни отпадъци от производствената дейност и да бъде представена обобщена информация по различни количествени и качествени признаци (в т.ч. по кодове, групи и подгрупи съгласно Наредба № 2 от 23.07.2014 г. на министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, за класификация на отпадъците (обн., ДВ, бр. 66 от 8.08.2014 г., изм. и доп., бр. 32 от 21.04.2017 г., в сила от 21.04.2017 г.), посредством текст, графики, таблици, диаграми и др.

Основен подход, който ще бъде приложен от Изпълнителя, е:

- Проучване и анализ на документи и информация.

Документите и информацията, обект на проучването, представляват вторични данни, предоставени от Възложителя. Независимо от целта на събиране на вторичните данни, те ще бъдат използвани и анализирани с оглед представяне на обобщена информация по различни количествени и качествени признаци, посредством текст, графики, таблици, диаграми и др.

Количествените и качествени признаци ще бъдат анализирани и обобщени по кодове, групи и подгрупи съгласно Наредба № 2 за класификация на отпадъците.

2.1.2. Действие 2

Предмет на **Действие 2, Дейност 1**, са предоставените от Възложителя данни за количества образувани и депонирани отпадъци (опасни и неопасни) от ТЕЦ и металургичната промишленост през 2014 г. и 2015 г.

Целта е те да бъдат верифицирани от Изпълнителя и да бъдат анализирани, в резултат на което да се представи обобщена информация за дела на тези отпадъци спрямо общото количество образувани производствени и опасни отпадъци, посредством текст, графики, таблици, диаграми и др.

Основни подходи, които ще бъдат приложени от Изпълнителя, са:

- Верификация

Верификацията гарантира, че предоставените от Възложителя данни и информация по отношение на количествата образувани производствени и опасни отпадъци са достоверни, коректни и надеждни и са подкрепени с ефективни системи за управление. Ще се верифицират кодовете и количествата на отпадъците по някои източници на генериране. Това ще стане чрез искане на информация от основни генератори на случаен принцип, искане на обобщена информация от браншови организации и др. Изпълнителят ще установи достоверността на предоставените данни за количества образувани и депонирани отпадъци (опасни и неопасни) от ТЕЦ и металургичната промишленост през 2014 г. и 2015 г.

- Проучване и анализ на данни.

Изпълнителят ще анализира детайлно получените данни за количества образувани и депонирани отпадъци (опасни и неопасни) от ТЕЦ и металургичната промишленост през 2014 г. и 2015 г.

Фокусът на анализа ще бъде насочен към обобщение на информацията за дела на тези отпадъци спрямо общото количество образувани производствени и опасни отпадъци, посредством текст, графики, таблици, диаграми и др.

2.1.3. Действие 3

Предмет на **Действие 3, Дейност 1**, са количествата опасни отпадъци от производствена дейност, които са обект на внос и износ от страната през 2014 и 2015 г.

Целта на Действие 3 е информацията за тези количества да бъде анализирана и въведена в електронни таблици.

Основен подход, който ще бъде приложен от Изпълнителя, е:

- Проучване и анализ на документи и информация.

Изпълнителят ще анализира детайлно получената информация за опасни отпадъци от производствена дейност, които са обект на внос и износ от страната през 2014 и 2015 г.

Фокусът на анализа ще бъде насочен към систематизиране на информацията и нейното въвеждане в електронни таблици.

2.1.4. Действие 4

Предмет на **Действие 4, Дейност 1**, са предоставените от Възложителя информация и данни за дейностите по третиране, прилагани спрямо отпадъците по Действие 1, Действие 2 и Действие 3.

Целта е предоставените информация и данни да бъдат систематизирани, верифицирани и анализирани, в резултат на което да се представи обобщена

информация под формата на текст, графики, таблици, диаграми и др.

Основни подходи, които ще бъдат приложени от Изпълнителя, са:

- **Анализ на информация и данни**

Изпълнителят ще систематизира предоставените данни и информация за третиране на отпадъците по Дейност 1, Дейност 2 и Дейност 3 в страната, което ще позволи тяхното анализиране в детайли.

Фокусът на анализа ще бъде насочен към обобщаване на информацията под формата на текст, графики, таблици, диаграми и др.

- **Верификация**

Верификацията гарантира, че предоставените от Възложителя данни и информация по отношение на количествата третирани производствени и опасни отпадъци са достоверни, коректни и надеждни и са подкрепени с ефективни системи за управление. Ще се верифицират кодовете и количествата на отпадъците по някои инсталации за третиране. Това ще стане чрез искане на информация от операторите на инсталациите на случаен принцип, искане на обобщена информация от браншови организации и др. Изпълнителят ще установи достоверността на предоставените от Възложителя информация и данни за дейностите по третиране, прилагани спрямо отпадъците по Действие 1, Действие 2 и Действие 3.

2.1.5. Действие 5

Предмет на **Действие 5, Дейност 1**, са данните за опасни производствени отпадъци, публикувани от Националния статистически институт за 2014 г. и 2015 г.

Целта на Действие 5 е да бъде изготвена информация за видовете отпадъци и съответните дружества, които ги образуват, и тяхното съотнасяне спрямо отделните икономически дейности.

Основни подходи, които ще бъдат приложени от Изпълнителя, са:

- **Набиране на данни**

Изпълнителят ще набере необходимите за изпълнение на Действие 5 данни за опасни производствени отпадъци, публикувани от Националния статистически институт за 2014 г. и 2015 г.

- **Систематизиране на данни**

Изпълнителят ще систематизира и обобщи набавените данни в подходящ вид – видове отпадъци и съответните дружества, които ги образуват, тяхното съотнасяне спрямо отделните икономически дейности.

2.1.6. Действие 6

Предмет на **Действие 6, Дейност 1**, е информацията относно съществуващата в страната инфраструктура за временно и окончателно третиране на опасни отпадъци от производствена дейност, образувани в страната или обект на внос по реда на Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г., относно превози на отпадъци.

Целта е да бъде идентифицирана, систематизирана, верифицирана и анализирана информацията, предмет на Действие 6, в резултат на което да бъде изготвен анализ на количествата опасни отпадъци, обект на износ по реда на Регламента и да бъде изготвен списък на съоръженията (вкл. наименование на съоръжението, местоположение, проектен капацитет, технологично описание, разрешителен документ и друга информация по преценка на Изпълнителя), в които се третират в 4 (четири) съседни държави (държави-членки на ЕС, трети страни).

Основни подходи, които ще бъдат приложени от Изпълнителя, са:

- Набиране на данни

Изпълнителят ще идентифицира и набере необходимата за изпълнение на Действие 6 информация.

- Количествен анализ

Изпълнителят ще изготви анализ на количествата опасни отпадъци, обект на износ по реда на Регламента.

- Системен анализ

Изпълнителят ще систематизира набавената информация и ще изготви списък на съоръженията (вкл. наименование на съоръжението, местоположение, проектен капацитет, технологично описание, разрешителен документ и друга информация по преценка на Изпълнителя), в които се третират опасни отпадъци, обект на износ по реда на Регламента, в 6 (шест) съседни държави (държави-членки на ЕС, трети страни).

2.2. Надграждане на Доклада по Дейност 1 с допълнително обособени части над посочените изисквания в Техническата документация

С оглед надграждане на Доклада по Дейност 1, където е възможно, Изпълнителят ще обработи информация за още 1 година (2016 г.), освен посочените в Техническата документация, за да обработи по достоверен начин информацията в графики.

Също така Изпълнителят ще обособи допълнителна част, над посочените изисквания в Техническата документация, като при изпълнение на Действие 6 ще представи данни и информация за опасните отпадъци, обект на износ по реда на

Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г., относно превози на отпадъци и ще изготви списък на съоръженията (вкл. наименование на съоръжението, местоположение, проектен капацитет, технологично описание, разрешителен документ и друга информация по преценка на Изпълнителя), в които се третира в 6 (шест) държави (държави-членки на ЕС, трети страни).

Разпоредбите на Базелската конвенция са внедрени в европейското законодателство посредством Регламент 1013/2006 относно превози на отпадъци. Подходът на ЕС към износа и вноса на отпадъци се основава на четири основни принципа:

1. Отпадъците за крайно обезвреждане оказват по-голям натиск върху околната среда, отколкото предвидените за повторна употреба или рециклиране;
2. Отпадъците трябва да бъдат обезвредени в една от най-близо разположените подходящи инсталации;
3. Транспортът на отпадъци, предназначени за рециклиране, не е толкова строго регулиран (ако са опасни се следват специални процедури);
4. Износът на опасни отпадъци за възстановяване от ЕС до страни, нечленуващи в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), е забранен, тъй като тези държави не притежават достатъчен капацитет за третирането им. Неопасните отпадъци могат да бъдат изнасяни извън ОИСР, при условие че отпадъците ще бъдат управлявани по екологосъобразен начин, т.е. по начин, който като цяло е еквивалентен на правилата, прилагани в ЕС.

В рамките на ЕС всички превози на отпадъци за оползотворяване имат право на свободно движение. Въпреки доста високите цени, по-голямата част от опасните отпадъци, генерирани в България, като пестициди, отпадъци, получени при третиране на батерии и акумулатори, някои отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване и други се изнасят в Швейцария, Германия и Франция. Там съоръженията за обработката и рециклирането им са сертифицирани по всички Европейски стандарти, както и по стандарта за управление на качеството ISO 9001. За неопасните отпадъци, за подобни превози не е необходима предварителна нотификация, а само изпълнението на общите информационни разпоредби.

За превозите на опасни отпадъци за оползотворяване и превозите на отпадъци за обезвреждане са задължителни предварителна писмена нотификация и съгласие.

По информация на Евростат през 2014 г. от България са изнесени общо 16 864 тона отпадъци, от които 4927 тона опасни са били транспортирани до Германия,

Турция, Гърция, Австрия и Румъния. През същата година пък в страната са внесени 55 963 тона опасни отпадъци, предимно от Румъния, Холандия, Сърбия, Македония и Австрия.¹

По отношение на превозите на отпадъци за оползотворяване компетентните органи могат да повдигнат възражение срещу превоз само поради екологични основания, определени в Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (член 12). Установени са специфични задължения относно задължението за обратно вземане на отпадъци, за чиито превоз е установено, че е незаконен, или не може да се извърши, както е предвидено (членове 22-25 от Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета).

Предаването на отпадъците на съоръжения за оползотворяване/обезвреждане извън България от юридически лица се осъществява, като се спазват следните изисквания:

- сключен договор с лицензиран оператор на инсталация за оползотворяване и/или обезвреждане;
- подаване на заявление и получаване на разрешение за трансграничен превоз на отпадъците, съгласно националното законодателство;
- попълване и изпращане на документа за превоз на оператора на съоръжението за оползотворяване/рециклиране или обезвреждане и компетентните органи на държавата вносител и трансграничните държави;
- износ на отпадъците;
- издаване на сертификат за извършеното оползотворяване/обезвреждане на притежателите на отпадъците след получаване на документа за превоза, попълнен и подпечатан от приемащото съоръжение. При транспортиране на опасни отпадъци следва да се спазват принципите на разделност според вида, свойствата и съвместимостта на отпадъка, възможностите за повторна употреба или последващо третиране.

Основните документи, които уреждат транспорта на опасни отпадъци са: Европейската спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR); Правилникът за международен железопътен транспорт на опасни товари (RID); Европейското споразумение за превоз на опасни товари по вътрешни водни пътища (ADN); Международният кодекс за превоз на опасни товари по море (IMDG); и

¹ <https://www.ecology-and-infrastructure.bg/bg/iziskvaniya-pri-transporta-na-opasni-otpadaci/2/319/>

Технически инструкции на Международната организация за гражданско въздухоплаване по безопасен превоз на опасни товари по въздуха (ИКАО).

При транспортиране на опасни отпадъци, износителят трябва да ги класифицира, опакова в опаковки, средства за едро пакетиране и резервоари, които се допускат за превоз на съответния вид отпадък и да маркира и етикетира опаковките в съответствие с изискванията на актуалните нормативни актове. Допуснатите до превоз опасни отпадъци следва да се транспортират с технически изправни специализирани или универсални превозни средства.

Поради липса на инсталации за третиране на опасни отпадъци, през м. Август 2000 г, са изнесени от България в Холандия забранени за употреба пестициди, които са и устойчиви органични замърсители (УОЗ). Те са събрани от 8 склада за забранени и залежали пестициди от 4 района в страната са взети и анализирани проби от около 41,2 t залежали пестициди с предполагаемо съдържание на ДДТ, алдрин, диелдрин, хептахлор и ендрин. Анализът на пробите доказва наличието на ДДТ, алдрин и диелдрин в 27 680 kg УОЗ пестициди. Идентифицираните количества са преопаковани в нови варели, етикетирани, съгласно европейските изисквания, и транспортирани до базова площадка. По проект „ Унищожаване на рискови пестициди от България в Холандия“, от районите на София , Пловдив, Шумен и Бургас, са изнесени в Холандия 27 680 kg УОЗ пестициди, съдържащи или замърсени с ДДТ, алдрин и диелдрин и унищожени в инсинератор в Ротердам, Холандия².

През периода 2007-2009 г. Германия е най-големият „вносител“ на опасни отпадъци (с 2,7 Mt през 2009 г.), следвана от Холандия, Белгия, Италия, Франция и Швеция. Германия е също така едноличен лидер по отношение на общото количество опасни и други нотифицирани отпадъци, превозени в държави-членки на ЕС (със 7,6 Mt през 2009 г.). Другите държави-членки с големи общи количества опасни и други нотифицирани отпадъци, „внесени“ през периода 2007-2009 г., са Италия, Холандия, Белгия, Швеция и Франция. Както и в случая с изходящите превози, държавите от ЕС-12 изпълняват по-малка роля. Делът на опасните отпадъци и други нотифицирани отпадъци, превозвани в ЕС-12, е едва около 2 %. Що се отнася до входящите превози на отпадъци в kg на глава от населението, водещите държави членки през периода 2007-

2

https://circabc.europa.eu/webdav/CircaBC/env/pop/Library/national_regulation/POP%20regulation%20850_2004%20reporting%20final%20Bulgaria.pdf

2009 г. са: Белгия, Холандия, Швеция и Германия — както за опасни, така и за всички нотифицирани отпадъци.³

2.3. Очаквани резултати

В срок до 35 календарни дни, считано от влизане в сила на Договора, Изпълнителят ще изготви Доклад 1 на хартиен и електронен носител.

³ ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ за прилагането на Регламент (ЕИО) № 259/93 на Съвета от 1 февруари 1993 г. относно надзора и контрола върху превози на отпадъци в рамките на, за и от Европейската общност и за прилагането на Регламент (ЕО) № 1013/2006 от 14 юни 2006 г. относно превози на отпадъци Образуване, третиране и трансгранични превози на опасни отпадъци и други отпадъци в държавите членки на Европейския съюз, 2007-2009 г. /* COM/2012/0448 final */

3. Дейност 2: Разработване на проект на критерий за край на отпадъка по чл. 5 от ЗУО за летлива пепел и дънна пепел от въглищни ТЕЦ с цел употребата им в производството на строителни материали

3.1. Описание на Дейност 2 и подход за изпълнение на Дейност 2

Изпълнението на Дейност 2 се основава на разработване на проект на критерий за край на отпадъка по чл. 5 от ЗУО за летлива пепел и дънна пепел от въглищни ТЕЦ с цел употребата им в производството на строителни отпадъци.

Съгласно чл. 5 от ЗУО определени отпадъци престават да бъдат отпадъци, когато са преминали през процес на оползотворяване, включително рециклиране, и отговарят на критерии, съобразени със следните условия:

1. за използването на веществото или предмета за специфични цели е налична възприета практика;
2. за веществото или предмета съществува пазар или търсене;
3. веществото или предметът отговарят на техническите изисквания за специфичните цели и са в съответствие с нормативните изисквания и стандарти, приложими към продуктите;
4. употребата на веществото или предмета няма да доведе до вредно въздействие върху околната среда или човешкото здраве.

Предмет на анализ за целите на изпълнение на Дейност 2 са:

- Съществуващите практики в най-малко 7 държави-членки на ЕС по отношение управлението на следните отпадъци с код и наименование по Наредба № 2: „10 01 01 сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04*)“ и „10 01 02 увлечена/летяща пепел от изгаряне на въглища“, образувани от изгаряне на въглища.
- Данни относно пазарната реализация на летлива пепел и дънна пепел като суровина за производството на строителни материали, приложими европейски и национални стандарти в тази област.
- Условието по чл. 5, ал. 1 от ЗУО.
- Действащите актове на Европейската комисия, приети в съответствие с чл. 6, параграф 2 от Рамковата директива за отпадъците.

В рамките на изпълнение на Дейност 2, Изпълнителят ще предприеме следните действия и подходи:

3.1.1. Действие 1

Предмет на Действие 1, Дейност 2, е информацията за съществуващите практики в най-малко 7 държави-членки на ЕС по отношение управлението на следните отпадъци с код и наименование по Наредба № 2: „10 01 01 сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04*)“ и „10 01 02 увлечена/летяща пепел от изгаряне на въглища“, образувани от изгаряне на въглища.

Целта е Изпълнителят да събере, систематизира информацията, предмет на Действие 1, Дейност 2, и да изготви анализ върху нея.

Циментова промишленост⁴

С цел добива на суровина с оптимални качества за циментовата промишленост, отпадъците от ТЕЦ се подлагат на предварително третиране или така нар. ST-технология. Целта е сепарация на неизгорелия въглерод от минералната фракция при пепели от изгаряне на въглища. Налична инсталация (Ciech Janikosoda) има в Полша, пусната през 2010 г. с един сепаратор. Освен пепелта, която се използва за производство на цимент чрез ST-технологията, се добива и друга суровина с високо въглеродно съдържание, която може да се използва за получаване на енергия.

В някои страни на ЕС, Япония и САЩ се произвежда цимент чрез получаване на стопилка от варовик и пепел, която рязко се охлажда с вода, след което се подлага на смилане и изсушаване. Този цимент има високи якостни показатели, понижено топлоотделяне и устойчивост на действието на морска вода.

В зависимост от областта на приложение на пепелите, към тях се предявяват различни изисквания. Напр. в Румъния има стандарти за цименти, в производството на които са добавени отпадъци от ТЕЦ като хидравлична добавка в количество >15%. В други страни има стандарти за цименти, при производството на които са използвани пепели до 15 % като суровина – Франция, Гърция, Унгария, Полша, Чехия и Словакия.

Извличане на метали

Пепелите и сгуриите съдържат голямо количество метали под формата на сложни неорганични съединения или нови минерални образувания. Навлизането в периода на глобален недостиг на редица суровини за производство на стратегически важни метали, тези отпадъци са потенциален вторичен суровинен ресурс, защото съдържат алуминий, желязо, никел, хром, титан и други метали.

Използване в селското стопанство

⁴ Бабачев, Г.Н., Петрова, М.К., Комплексно използване на пепел и сгурия от ТЕЦ, Техника, 1980

Изследвания на учени от редица страни показват, че отпадъците от пепели и сгурия могат да намерят приложение в селското стопанство, в рекултивацията на мини, хвостохранилища, депа за отпадъци и други нарушени терени. Те могат да се използват като почвоподобрител, както и за запълване на галерии и сондажи.

Друго оползотворяване

Според проучване на гръцки учени, пепелите от ТЕЦ могат да се използват за производство на пелети за очистване на мед и кадмий от отпадъчни води. Десорбцията се извършва в кисела среда и затова след насищане на пелетите се капсулират в бетонни блокове за предотвратяване на замърсяването.

Plazma Enhance Meter (PEM) – методът е базиран на високотемпературно третиране чрез електродъгова плазма за получаване на синтезгаз, който след пречистване може да се използва за получаване на енергия, както и на стъкло и стъклени изделия.

Основни подходи, които ще бъдат приложени от Изпълнителя, са:

- **Идентифициране и събиране на информация за съществуващите практики в най-малко 7 държави-членки на ЕС по отношение управлението на следните отпадъци с код и наименование по Наредба № 2: „10 01 01 сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04*)“ и „10 01 02 увлечена/летяща пепел от изгаряне на въглища“, образувани от изгаряне на въглища.**

Изпълнителят ще идентифицира източници на информация за съществуващите практики, предмет на Действие 1, в най-малко 7 държави-членки на ЕС и ще набави необходимата информация.

- Анализ на информация

Изпълнителят ще систематизира набавената информация, което ще позволи нейното анализиране в детайли.

Фокусът на анализа ще бъде насочен към представяне на същността на съществуващите практики в най-малко 7 държави-членки на ЕС по отношение управлението на следните отпадъци с код и наименование по Наредба № 2: „10 01 01 сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04*)“ и „10 01 02 увлечена/летяща пепел от изгаряне на въглища“, образувани от изгаряне на въглища.

3.1.2. Действие 2

Предмет на **Действие 2, Дейност 2** е пазарната реализация на летлива пепел и

дънна пепел като суровина за производството на строителни материали.

Целта е да се набавят данни и да се изготви анализ относно пазарната реализация на летлива пепел и дънна пепел като суровина за производството на строителни материали.

Съществуващите практики в страните-членки на ЕС се свеждат до оползотворяване на отпадъците от ТЕЦ чрез влагането им в различни продукти, като заместващи суровини, както и чрез тяхното предварително третиране, с оглед получаване и на енергия. Най-развито е направлението за използване в строителството – пътно и на сгради чрез оползотворяването на отпадъка^{5, 6}.

Циментова промишленост

Това направление е развито още от 1948 г., когато при производството на цимент в САЩ са оползотворени 350 000 t пепели при производството на 3 млн. t. портландцимент.

Използване за получаване на строителни разтвори

При този начин на оползотворяване се правят икономии на свързващия и на инертния материал, подобрява се сцеплението на зидарията в резултат на подобрените пластични свойства на разтворите, на водоустойчивостта, корозионната им устойчивост и създаване на възможности за механично нанасяне.

Използване при производство на бетони

Пепелите и сгуриите са подходяща суровина за производство на различни видове изкуствени леки добавъчни материали (аглопорит, глино-пепелен керамзит, пепелен чакъл), с които се изготвят леки бетони, намиращи приложение в различни клонове на промишлеността.

Използване при производство на тухли и керемиди

Строителните тухли по принцип се произвеждат чрез приготвяне на смеси от глина и пясък, в различни концентрации, които в последствие се изсушават и изпичат. Отпадъците от ТЕЦ по своя състав са подходяща добавка или заместител на традиционно използваните материали.

Използване в пътното и улично строителство

Пепелите и сгуриите са подходящи за пътното и улично строителство, самостоятелно или като свързващо вещество или в смеси като инертен пълнител, както

⁵ Бабачев, Г.Н., Пепелите и сгуриите – ценни суровини и материали, Техника, 1984

⁶ Виденов, Н., Грънчаров, И., Й. Пеловски, И. Домбалов, Химична технология на неорганичните химични отпадъци, Техника

за долните слоеве на основите на всички категории пътни настилки, така и за горни слоеве на основите на пътна настилка на леко и среднонатоварени пътища.

Основни подходи, които ще бъдат приложени от Изпълнителя, са:

- **Идентифициране и набавяне на данни относно пазарната реализация на летлива пепел и дънна пепел като суровина за производството на строителни материали.**

Изпълнителят ще идентифицира източници на данни относно пазарната реализация на летлива пепел и дънна пепел като суровина за производството на строителни материали и ще набави необходимите данни.

- **Анализ на данни**

Изпълнителят ще изготви анализ на набавените данни.

Фокусът на анализа ще бъде насочен към създаване на списък на приложимите европейски и национални стандарти на базата на технически изисквания, вкл. такива за специфични цели в тази област.

3.1.3. Действие 3

Предмет на **Действие 3, Дейност 2** са условията по чл. 5, ал. 1 от ЗУО.

Целта е Изпълнителят да изготви анализ дали е налице изпълнение на всяко от условията по чл. 5, ал. 1 от ЗУО, като проведе необходимите за това проучвания и събере допълнителни данни при необходимост.

Основни подходи, които ще бъдат приложени от Изпълнителя, са:

- **Набиране на допълнителни данни (при необходимост) за:**
 - възприети практики за специфична употреба въз основа на научни изследвания и доказателства;
 - пазар или търсене за веществото или предмета, получени в резултат на оползотворяване, включително рециклиране на отпадъка;
- **Провеждане на проучвания за:**
 - вредното въздействие на веществото или предмета при употребата му върху околната среда и човешкото здраве.

3.1.4. Действие 4

Предмет на **Действие 4, Дейност 2**, са действащите актове на Европейската комисия, приети в съответствие с чл. 6, параграф 2 от Рамковата директива за отпадъците.

Целта е Изпълнителят да разработи предложение за критерии за край на отпадъка за летлива пепел и дънна пепел от ТЕЦ, изгарящи въглища, които да

обхващат изисквания към входящите отпадъци, методи на третиране, изисквания към качеството на летливата и дънната пепел за целите на влагане в производството на строителни материали, в т.ч. пределно допустими стойности на замърсители, правила за отчитане на вредните въздействия върху околната среда и приложими стандарти за качество по отношение на получаваните материали, като спази структурата на действащите актове на Европейската комисия, приети в съответствие с чл. 6, параграф 2 от Рамковата директива за отпадъците.

Основен подход, който ще бъде приложен от Изпълнителя, е:

- **Научно-изследователски и аналитичен подход**, който ще гарантира високо качество и приложимост на предложените критерии за край на отпадъка.

3.2. *Надграждане на Доклада по Дейност 2 с допълнително обособени части над посочените изисквания в Техническата документация*

С оглед надграждане на Доклада по Дейност 2, Изпълнителят ще обособи допълнителна част, над посочените изисквания в Техническата документация, като при изпълнение на Действие 1 ще направи преглед на данни и информация по въпросите за критерии за край на отпадъка за летлива и дънна пепели на 10 държави-членки на ЕС.

Под внимание ще бъдат взети и следните изисквания⁷:

- Отпадък с код „10 01 01 – сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 10 01 04*)“, включен в Зеления списък GG030, в твърдо агрегатно състояние, който може да се оползотвори и да достигне „край на отпадъка“ в строителството;

- Отпадък с код „10 01 02 увлечена/летяща пепел от изгаряне на въглища“, образувани от изгаряне на въглища, включен в Зеления списък GG040, в твърдо агрегатно състояние, който може да се оползотвори и да достигне „край на отпадъка“ в циментовата и бетоновата индустрия, в съответствие с европейския стандарт EN 450-1, летлива пепел Част 1: Дефиниция, изисквания и критерии за съответствие, включително използваните в Швейцария стойности за оценка на летливата пепел по отношение на 17 елемент, на които следва да отговаря отпадъкът, за да може да бъде оползотворен като строителен материал.

- При извличане на някои елементи от пепели и сгурия - Когато се извършва извличане (рециклиране) на вещества от отпадъци, с което те отговарят на

⁷ Ръководство за класификация на отпадъци (Част I и Част II), МОСВ, Юни 2010

критериите за край на отпадъка, подобни вещества подлежат на задължителна регистрация по REACH, освен ако същият регламент не съдържа изрични изключителни разпоредби. При наличието на определени условия регламентът REACH предвижда изключения от задължителното изискване за регистрация на рециклирани вещества. Регистрацията на въпросните вещества не изключва вероятността от евентуално възникване на характеристики на отпадък.

3.3. Очаквани резултати

В срок до 35 календарни дни, считано от влизане в сила на Договора, Изпълнителят ще изготви Доклад 2 на хартиен и електронен носител, включващ проект на критерии за край на отпадъка по чл. 5 от ЗУО за летлива пепел и дънна пепел от ТЕЦ, изгарящи въглища.

4. Дейност 3: Изготвяне на анализи на ключови понятия и тенденции, свързани с управлението на опасните и производствени отпадъци в България

Изпълнението на Дейност 3 се основава на изготвяне на анализи на ключови понятия и тенденции, свързани с управлението на опасните и производствените отпадъци в България, с оглед разработване на ръководства и насоки.

Предмет на анализ за изпълнение на Дейност 3 са:

- Третирането на ключови потоци опасни и производствени отпадъци в България.
- Основните проблеми, свързани с разполагането на съоръжения за третиране на опасни и производствени отпадъци.
- Основните цели на политиката по отношение на управлението на опасните отпадъци, а именно опазване на човешкото здраве и околната среда, прилагане на йерархията на отпадъците и намаляване на зависимостта от депонирането, спазване на забраната за смесване на отпадъците, прилагане на принципите за самодостатъчност и близост, необходимостта от свеждане до минимум на емисиите на парникови газове и въвеждане на мерки за адаптиране към изменението на климата.
- Националната и европейска политика по управление на опасни и производствени отпадъци, бъдещите тенденции в сектора, общите проблеми пред планирането на съоръженията.
- Съоръженията за третиране на специфични потоци опасни и производствени отпадъци, за които в страната не съществуват мощности или които биха осигурили третиране на отпадъците на по-висока степен в йерархията при управление на отпадъците.
- Наличната национална инфраструктура за третиране на отпадъци.
- Изискванията на приложимото законодателство за транспортиране на опасни товари по шосе, море и с железопътен транспорт.
- Практиките на ДЧ на ЕС (законодателни и технически), както и съдебната практика на Съда на ЕС, за прилагане на чл. 18 от Рамковата директива за отпадъците относно смесването на опасни отпадъци.

В рамките на изпълнение на Дейност 3, Изпълнителят ще предприеме следните действия и подходи:

4.1. Описание на Дейност 3 и подход за изпълнение на Дейност 3

4.1.1. Действие 1

Предмет на Действие 1, Дейност 3, е третирането на ключови потоци опасни и производствени отпадъци в България.

Целта е Изпълнителят да разработи Анализ, изводи и препоръки по отношение на третирането на ключовите потоци опасни и производствени отпадъци в България.

Въз основа на предишни проучвания на експертите от екипа на Участника за количествата генерирани опасни и производствени отпадъци е установено, че на територията на всички области в България се генерират отпадъци, които са подходящи за третиране по термични, физикохимични, биотехнологични и механични методи.

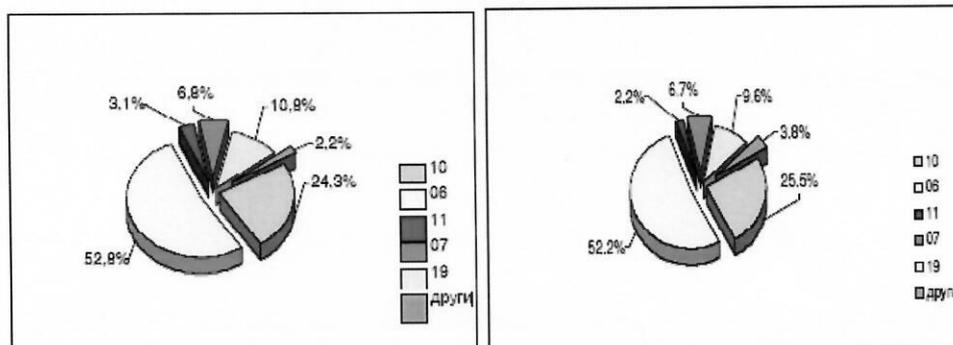
От различните отрасли на промишлеността ежегодно се генерират между 700 000-860 000 t/y опасни отпадъци (Таблица 1, Фигура 1, Фигура 2), които поради отсъствие на специализирани депа и инсталации за третирането им, се съхраняват в съответните предприятия на специализирани площадки или складове.

Таблица 1 Количество образувани опасни производствени отпадъци в Р.България*

Показател	Години							Средна величина
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Образувани опасни отпадъци, t	757000	756000	611000	626000	526000	1113000	859000	750000

*Източник: НСИ и ИАОС

Опасни отпадъци - групи с най-голям дял за 2005 г. и 2006г.

10 група - отпадъци от термични процеси

06 група – отпадъци от неорганични химични процеси

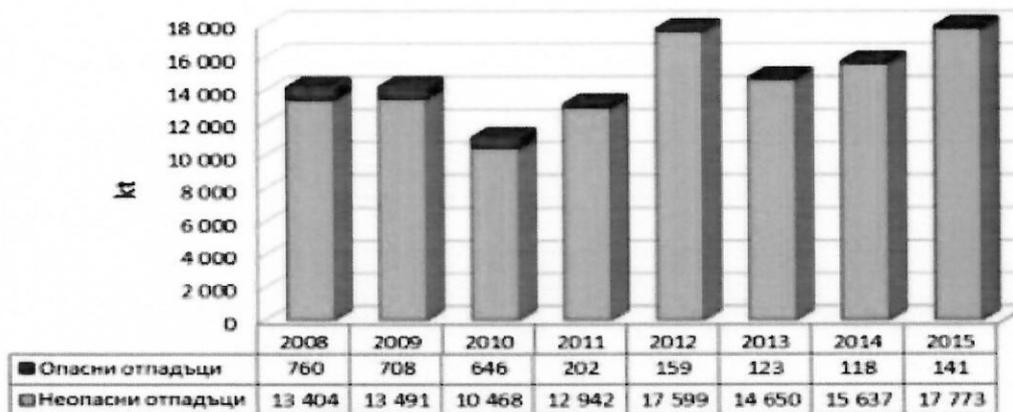
11 група – отпадъци от повърхностна химична обработка и нанасяне на покрития върху метали и други материали; от хидрометалургия на цветни метали

07 група – отпадъци от органични химични процеси

19 група - отпадъци от съоръжения за обработване на отпадъци от пречиствателни станции за отдалъчни води и от водното стопанство за подготовка на вода за питейни нужди и вода за промишлена употреба

Фигура 1 Групи опасни отпадъци с най-голям дял за 2005 и 2006 г., Източник: НПУДО, 2009-2013

Тенденцията при образуваните неопасни отпадъци, съгласно данните на НСИ остава сравнително постоянна през последните две години, а видимо намаление при образуваните опасни отпадъци се наблюдава в икономическа дейност „Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти“.

Фигура 2 Образувани отпадъци по видове, kt⁸

Източник: НСИ

Подобряването по отношение на предотвратяване на образуването на отпадъците и управлението им изисква действия през целия експлоатационен цикъл на продуктите, не само във фазата на излизането от употреба, т.е. на образуването на отпадъци. Редица фактори като проектиране на изделията и избор на вложените материали играят важна роля в определянето на срока на експлоатация на продуктите, повторното използване на части или рециклиране на образуваните след употребата отпадъци.

Най-големи количества отпадъци са образувани в областите Стара Загора, София и Варна. Това основно се дължи на наличието на големи генератори на отпадъци в посочените райони, каквито са топлоелектрическите централи (ТЕЦ) в комплекса “Марица Изток 2”, “Стомана Индъстри” АД – гр. Перник, “Агрополихим” АД – гр. Девня, “Солвей Соди” АД – гр. Девня и други.

Основни подходи, които ще бъдат приложени от Изпълнителя, са:

- **Набиране на информация от:**
- всички дружества в страната, образуващи поне един опасен отпадък в количества над 1000 тона годишно и
- 20 дружества, идентифицирани като ключови генератори на количества

⁸ Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Р.България, ИАОС, 2015 г.

отпадъци под 1000 тона годишно, от различни икономически дейности,

С цел идентифициране на съществуващите трудности и предизвикателства пред управлението на образуваните опасни отпадъци и възможностите за преодоляването им в контекста на политиката за кръговата икономика Изпълнителят ще изготви въпросници, посредством които ще бъде събрана информация от гореописаните дружествата:

В съответствие с Техническите изисквания на Възложителя, съдържанието и формата на въпросниците ще бъдат предварително съгласувани с Възложителя.

- **Анализ на набавената информация**

Информацията от отговорите на въпросниците ще бъде анализирана и представена на Възложителя под формата на Анализ, изводи и препоръки по отношение третирането на ключови потоци опасни отпадъци в страната.

4.1.2. Действие 2

Предмет на **Действие 2**, **Дейност 3**, са основните проблеми, свързани с разполагането на съоръжения за третиране на опасни и производствени отпадъци.

Целта е Изпълнителят да идентифицира и да изготви анализ на основните проблеми, свързани с разполагането на съоръжения за третиране на опасни и производствени отпадъци, като направи констатации, изводи и аргументирани препоръки за преодоляване на всеки един от тях, вкл. финансова оценка на необходимите средства.

Основни подходи, които ще бъдат приложени от Изпълнителя, са:

- **Преглед на съществуващите изисквания към местоположението на площадките за разполагане на съоръжения за третиране на опасни отпадъци**

Сега действащите нормативни документи по отношение на изискванията към местоположението на площадките за разполагане на съоръжения за третиране на опасни отпадъци са:

- Закон за опазване на околната среда (ЗООС), посл. изм. и доп., ДВ, бр. 76 от 19.09.2017 г.
- Закон за управление на отпадъците (посл. изм. и доп. ДВ, бр. 85/24.10.2017 г.)
- Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г.)

- Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г., изм. и доп., бр. 13 от 7.02.2017 г.)

Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци се отнася за площадките, предназначени за разполагане на съоръжения за третиране на битови, строителни, производствени и опасни отпадъци чрез извършване на следните дейности и операции:

1. събиране на отпадъци, в т.ч.:

а) при източника на тяхното образуване;

б) на самостоятелни площадки за събиране и/или сепариране на отпадъци;

2. временно съхраняване на отпадъците, в т.ч.:

а) на претоварни площадки и станции;

б) на площадки за балиране, пакетиране или брикетиране на отпадъци преди или след извършване на основната дейност по обезвреждането им;

3. оползотворяване на отпадъци по смисъла на § 1, т. 17 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците (ЗУО), в т.ч.:

а) рециклиране на отпадъци;

б) преработване на отпадъци;

4. обезвреждане на отпадъци по смисъла на § 1, т. 8 от допълнителните разпоредби на ЗУО;

5. депониране на отпадъци по смисъла на § 1, т. 11 от допълнителните разпоредби на ЗУО.

Площадките за третиране на отпадъци се отреждат с влязъл в сила подробен устройствен план (ПУП), изработен и одобрен по реда на глава седма, раздел III от Закона за устройство на територията (ЗУТ).

Експлоатацията на площадките за третиране на отпадъци се допуска, при условие, че предвидените съоръжения не предполагат въздействия, които водят до риск за човешкото здраве или до риск за увреждане на околната среда.

Определянето на нови площадки за третиране на отпадъци включва:

1. извършване на проучване и изработване на задание за проектиране на ПУП;

2. отреждане на площадка за третиране на отпадъци с влизането в сила на ПУП.

- **Проучване върху адекватността на настоящите подходи при реализирането на проекти за управление на отпадъци**

Предвижда се сравнителен анализ на прилаганите технологии в България и изискванията на НДНТ за третиране на отпадъци и НДНТ за инсинериране на отпадъци и тяхната приложимост за генерираните количества отпадъци в България. Извършването на икономически анализ на наложилите се вече методи за третиране на производствени и опасни отпадъци с наложилите се в страните – членки на ЕС методи за третиране на производствени и опасни отпадъци. Технико-еколого-икономически анализ на предимствата и недостатъците на подходите у нас и в страните-членки на ЕС. Анализ на капацитета на подходящите инсталации за България, тяхното местоположение, съобразено с транспортни разходи и разходи за преработка на 1-ца отпадък.

- **Изготвяне на предложение за нов и подобрен подход, в т.ч. подробни насоки за работа с обществеността**

Препоръките ще бъдат разработени с необходимата задълбоченост и мотивирани и подкрепени с добри примери от други страни. Всяка една от препоръките ще бъде добре аргументирана, с посочени предимства и рискове, със съответната прогнозна стойност.

При разработване на анализа ще бъдат взети предвид и ще бъдат анализирани основните цели на политиката по отношение на управлението на опасните отпадъци, а именно опазване на човешкото здраве и околната среда, прилагане на йерархията на отпадъците и намаляване на зависимостта от депонирането, спазване на забраната за смесване на отпадъците, прилагане на принципите за самодостатъчност и близост, необходимостта от свеждане до минимум на емисиите на парникови газове и въвеждане на мерки за адаптиране към изменението на климата.

4.1.3. Действие 3

Предмет на **Действие 3, Дейност 3**, са националната и европейска политика по управление на опасни и производствени отпадъци, бъдещите тенденции в сектора, общите проблеми пред планирането на съоръженията; съоръженията за третиране на специфични потоци опасни и производствени отпадъци, за които в страната не съществуват мощности или които биха осигурили третиране на отпадъците на по-висока степен в йерархията при управление на отпадъците; наличната национална инфраструктура за третиране на отпадъци.

Целта е Изпълнителят да разработи Насоки за планиране на съоръжения за оползотворяване и обезвреждане на опасни и производствени отпадъци.

Насоките ще бъдат разработени в две части:

- **Част 1**, която ще описва националната и европейска политика по управление на опасни и производствени отпадъци, ще посочва бъдещите тенденции в сектора и ще включва преглед на общите проблеми пред планирането на съоръженията и ще набелязва общи съображения за процеса на планиране, в т.ч. избор на подходящи техники и съоръжения.

- **Част 2**, която ще идентифицира съоръженията за третиране на специфични потоци опасни и производствени отпадъци, за които в страната не съществуват мощности или които биха осигурили третиране на отпадъците на висока степен в йерархията при управление на отпадъците.

Част 2 ще съдържа профил за всеки вид съоръжение, като ще се спазва общ формат на представянето. Всеки профил ще описва устройството, особеностите и технологията на дадено съоръжение, необходимостта от Оценка на въздействието върху околната среда за изграждането му, в т.ч. потенциално значими ефекти от съоръжението, общи въздействия върху качеството на въздуха, води, биоразнообразие, емисиите на прах, мирис, шум и др., необходимостта от разрешителен или регистрационен документ. Ще бъде направена обща оценка на инвестиционните и експлоатационните разходи спрямо определен капацитет. В заключение, профилът ще включва и примери за действащи съоръжения, разположени на територията на ЕС.

При разработването ще бъде взета предвид наличната национална инфраструктура за третиране на отпадъци.

Изпълнителят ще направи анализ и оценка с оглед политиката на страната, свързана с критичната инфраструктура, която обикновено се определя като: „елемент, система или част от нея, намиращи се в държавите членки, които са от основно значение за поддържането на жизнено важни обществени функции, здравето, безопасността, сигурността, икономическото или социалното благосъстояние на населението, чието нарушаване или унищожаване би имало значителни негативни последици в дадена държава членка в резултат на невъзможността да се запазят тези функции” с оглед предприемане на мерки за подобряване на тяхната защита.

При оценката ще бъдат взети предвид съответните секторни критерии, свързани с икономическите обществените последици.

Основен подход, който ще бъде приложен от Изпълнителя, е:

- **Научно-изследователски и аналитичен подход**, който ще гарантира високо качество и приложимост на разработените Насоки за планиране на

съоръжения за оползотворяване и обезвреждане на опасни и производствени отпадъци предложените критерии за край на отпадъка.

4.1.4. Действие 4

Предмет на **Действие 4, Дейност 3**, е приложимото законодателство за транспортиране на опасни товари по шосе, море и с железопътен транспорт.

Целта е Изпълнителят да разработи Ръководство за опаковането и етикетирането на опасните отпадъци за целите на транспортиране.

Отпадъците, класифицирани като опасни по Наредба № 2 най-често следва да се транспортират като „опасни товари“, съгласно изискванията на приложимото законодателство за транспортиране на опасни товари по шосе, море и с железопътен транспорт. В тази връзка, ръководството ще представлява лесен за използване ръководен документ, даващ насоки за приложимото законодателство по отношение на различните видове транспорт и насоки относно опаковането и етикетирането на опасните отпадъци за целите на транспортиране, в т.ч. класифициране на опасните отпадъци с UN-номер, определяне на подходящата опаковка, примерни опаковки, етикетирание и др.

Основен подход, който ще бъде приложен от Изпълнителя, е:

- **Научно-изследователски и аналитичен подход**, който ще гарантира високо качество и приложимост на разработеното Ръководство за опаковането и етикетирането на опасните отпадъци за целите на транспортиране.

4.1.5. Действие 5

Предмет на **Действие 5, Дейност 3**, са практиките на ДЧ на ЕС (законодателни и технически), както и съдебната практика на Съда на ЕС, за прилагане на чл. 18 от Рамковата директива за отпадъците относно смесването на опасни отпадъци.

Целта е Изпълнителят да разработи Ръководство за прилагане на нормативните изисквания и забрани относно смесването на опасни отпадъци.

За разработване на ръководството ще бъдат проучени практиките на ДЧ на ЕС (законодателни и технически), както и съдебната практика на Съда на ЕС, за прилагане на чл. 18 от Рамковата директива за отпадъците относно смесването на опасни отпадъци. Ще бъде пояснено, кога се счита, че е извършен процес на смесване (физическо, механично, химично) и в кой момент възниква смесване в случаите, когато технологията на един производствен процес естествено води до смесване на отпадъци.

Ще бъдат разработени критерии за техническа и икономическа осъществимост

на дейностите по смесване на отпадъци, които отговарят на най-добрите налични техники, като се определи, в кои случаи смесването е категорично забранено. Ръководството ще илюстрира успешни и ефективни примери от практиката.

Основен подход, който ще бъде приложен от Изпълнителя, е:

- **Научно-изследователски и аналитичен подход**, който ще гарантира високо качество и приложимост на разработеното Ръководство за прилагане на нормативните изисквания и забрани относно смесването на опасни отпадъци.

4.2. *Надграждане на Доклада по Дейност 3 с допълнително обособени части над посочените изисквания в Техническата документация*

С оглед надграждане на Доклада по Дейност 3, Изпълнителят ще обособи допълнителна част, над посочените изисквания в Техническата документация, като при изпълнение на Действие 1 ще събере и анализира информация за допълнителни 20 бр. дружества в страната, образуващи поне един опасен отпадък от 500 до 1000 т/г., включваща изводи и препоръки по отношение на третирането на ключови потоци .

4.3. *Очаквани резултати*

В срок до 150 календарни дни, считано от датата на констативния протокол за приемане на изпълнението на Дейност 1, Изпълнителят ще изготви Доклад 3 на хартиен и електронен носител, включващ 5 бр. ръководни документа (насоки, ръководства, анализи).

5. Дейност 4: Изготвяне на окончателен доклад за изпълнение на Договора

Изпълнението на Дейност 4 се основава на изготвяне на окончателен доклад за изпълнение на Договора.

Предмет на Окончателния доклад са Доклад 1 по Дейност 1 и резюмета на документите по Действия 1-5 от Дейност 3.

Окончателният доклад ще бъде на български и английски език.

В рамките на изпълнение на Дейност 4, Изпълнителят ще предприеме следните действия и подходи:

5.1. Описание на Дейност 4 и подход за изпълнение на Дейност 4

В рамките на Дейност 4 Изпълнителят ще изготви **Окончателен доклад на български и английски език**, който ще включва следното:

- Част 1. Резюме (текст, таблици, диаграми) на Доклад 1 по Дейност 1;
- Част 2. Резюмета на документите по Действия 1 - 5 от Дейност 3.

Основен подход, който ще бъде приложен от Изпълнителя, е:

- **Научно-изследователски и аналитичен**, който ще гарантира високо качество и приложимост на изготвения Окончателен доклад.

5.2. Надграждане на Доклада по Дейност 4 с допълнително обособени части над посочените изисквания в Техническата документация

С оглед надграждане на Окончателния доклад по Дейност 4, Изпълнителят ще обособи допълнителни части, над посочените изисквания в Техническата документация, включващи информацията по Доклад 1, Доклад 2 и Доклад 3, вкл. и:

- Обособена част, съдържаща данни и информация за опасните отпадъци, обект на износ по реда на Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г., относно превози на отпадъци и изготвен списък на съоръженията (вкл. наименование на съоръжението, местоположение, проектен капацитет, технологично описание, разрешителен документ и друга информация по преценка на Изпълнителя), в които се третират в 6 (шест) държави (държави-членки на ЕС, трети страни).

- Преглед на данни и информация по въпросите за критерии за край на отпадъка за летлива и дънна пепели на 10 държави-членки на ЕС.

- Представена и анализирана информация за допълнителни 20 бр. дружества в страната, образуващи поне един опасен отпадък от 500 до 1000 т/г., включваща изводи и препоръки по отношение на третирането на ключови потоци.

5.3. Очаквани резултати

В срок до 30 календарни дни, считано от датата на констативния протокол за приемане на изпълнението на Дейност 3, Изпълнителят ще изготви Окончателен доклад за изпълнението на Договора.

Дата	30.10.2017 г.
Име и фамилия	Екатерина Годорова
Подпис на лицето (и печат) (законен представител на участника или от надлежно упълномощено лице)	чл. 2 ЗЗЛД

